

TOVEERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisen äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 45

TIISTAINA, MARRASKU 5 P. — TUESDAY, NOVEMBER 5.

1918—Kahdeksas vuosikerta.

“Ihmishengellä on nyt taloudellinen arvo, jota sillä ei koskaan ennen ole ollut”

Lainasin kirjoitukseni otsikoksi tohtori William H. Gallandin lauseen “Mother's Magazine'n” tämän kuun numerosta. Hän, enempiä kuin mainittu julkaisukaan, ei ole sosialisti. Kuitenkin lauseellaan ja koko kirjoituksellaan hän joutuu vasten tahtiaan myöntämään meidän sosialistien olevan oikeassa sanossamme, että kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän ainoa tarkoitus on suojella yksityisomaisuutta ihmishengen kustannuksella.

“On vaikea käsittää niitä mulistavia uudistuksia, joita tapahtuu nykyään. On kulunut ainoastaan muutamia vuosia siitä kun ihmishenkeä pidettiin kovin halpa-arvoisena.”

Hän kertoo kuinka vaikea oli saada sellaisia lakeja, joitten tarkoitus oli suojella työläisten jäseniä ja henkeä, lisäten: “Mutta mitä on nyt yhtäkkiä tapahtunut?... Sota on neljä vuotta haaskannut ihmishenkeä niin hirtävällä määrällä, että uutterain työläisten kysyntä on nykyään suurempi kuin tarjonta.”

Muistatteko kuinka he ennen sotaa — silloin kun työläisten tarjonta oli kysyntää suurempi — rehentelivät rahoiltaan? Ovatko heidän rahansa nyt loppuneet tai loppumaisillaan? Ei suinkaan. Ei tarvitse muuta kuin lukea heidän lehtiään ja julkaisujaan päästäkseen selville siitä, että heidän omaisuutensa arvo on sodan aikana kohonnut huimaavasti.

Vieläpä heidän kirjailijansa kirjoittelevat miljoonista, joita on sodan avulla tehty. Heidän on mahdotonta kieltää etteikö sota ole lisännyt heidän rikkauksiaan (Nykyisissä vaaleissakin lupauvat virkoihin pyrkivät poliitikoijat lopettaa sodalla keinotellen). Heillä ei siis ole puntetta rahasta. Mutta kapitalistit tietävät, että olipa heillä vaikka kuinka suuret rikkauksien aarteet, niin jollei ole kylliksi riistettävää työläisiä, niin heidän kultansa ja arvopaperinsa ovat arvottomia. Sota on syönyt tuntuvan aukon työläisarmeijaan. Siksi on ihmishengen arvo korkeampi kuin se on koskaan ennen ollut. Kapitalistit pelkäävät että me todellisten rikkauksien luojaat kuolemme sukupuuttoon.

Mainittu tohtori, seuraten nykyisen hallituksen esimerkkiä, on innostunut “ihmishengen suojelemiseen”. — Mutta miten?

Vaikkakin hän käsittää työläisten henkeä ja terveyttä suojelevan lainsäädännön tärkevden kääntää hän selkensä sille ja kiirehtii sensijaan antamaan “tietämättömille ja tyhmillä” äideille ohjeita, joilla voitaisiin ehkäistä pikkulasten kuolevaisuutta ja siten saada edes tulevaisuudessa työläisten tarjonta kapitalistiseen

(Jatkoo toisella sivulla)

Suurin murhenäytelmä

Kirj. E. V. Debs.

Tätä näytelmää esitetään kaikkialla ympärillämme, mutta suurin osa meistä on sokeita. Emme näe sitä, ja meidän sydämemme ovat kuolleet, niin ettemme tunne sitä.

Kanssaihmistemme tuska, kärsimykset, köyhyys ja epätoivo jotka ovat hävittäneet kaiken ilon heidän elämästään, jättäen heidät toivottomina näentymään aivan kuin he olisivat autiossa erämaassa — nämä muodostavat 20:n vuosisadan sivistyksen suurimman murhenäytelmän.

Kun me istumme aamiaispöytäme, olemme me tyytyväisiä jos meillä on riittävästi ruokaa tyydyttämään ruokahaluamme. Kadun toisella puolella voi olla lapsi kuolemaisillaan nälkään. Mutta tämä ei ole meidän asiamme, taikka, jos se on, me voimme kristillisessä armeliaisuudessamme — joka on enemmän kuin yksinkertainen saattaa ymmärtää — järjestää hyväntekeväisyystanssiaiset tai vanhojen tavara myynnin tuon lapsen hyväksi.

Jos olisimme sivistyneitä, jos olisimme todellisesti ihmisolentoita, me tuntisimme kärsivien miesten, naisten ja lasten nälänkouristukset, ja ruoka syödessämme tukehuttaisi meitä, ja lämpimät palttoot, joilla suojelemme itseämme sillä aikaa kun toiset värisevät vilusta, polttaisivat luittemme ytimiä.

Mutta me emme ole sivistyneitä ja inhimillisiä; me olemme kapitalistisia ja epäinhimillisiä. Me olemme tuskin ylempänä aarniometsien luolaihmiä. Jotakin esi-isemme raakalaisvaistoista olemme hävittäneet, vaan emme ole kasvattaneet niiden tilalle inhimillisiä ja jaloja taipumuksia.

Yksilöllisyydellä, jossa olemme siinneet ja jonka vaikutuksen alaisena me olemme kasvaneet miehuuteen, ei ole mitään siveellistä perustetta sen oman vatsan ulkopuolella. Se on kehittänyt ihmisille kynsiä, hampaita ja kavioita, vaan ei seluja ja omia tunteja. Ihmisten korkein pyrkimys on hallita toisia pöyhkeällä sydämättömällä itsekkyydellä ja tyydyttää omia alhaisia ja raakoja mielihalujaan.

Eilen aamulla luin sanomalehdestä pienestä kaksitoista-vuotiaasta tytöstä, joka oli koettanut heittäytyä kanaaliin etsittyään koko päivän turhaan työtä. Hän oli heikko nälästä eikä hänellä ollut yhtään ystävää koko maailmassa ja hän — tämä pieni tytön, melkein vielä pikkulapsi — halusi lopettaa kärsimyksensä lopettamalla itsensä.

Ajatelkaa tätä, jos osaatte, ja katsokaa tämän lapsen kohtaloa siten kuin teidän täytyy se nähdä, ja ajatelkaa häntä sitten ku-

ten omaa lastanne! Mitä ajattelette sellaisesta sivistyksestä jossa tällaiset julmat rikokset lapsiakin kohtaan eivät ole ainoastaan tavallisia, vaan että niihin kiinnitetään tuskin ohimenevät ajatukset!

Jonkun kurjan neekerin rikos saattaa ihmiset täydelliseen rai-voon siveellisestä (!) suuttumuksesta, mutta tämä sama kohtelias kristillinen kansa saattaa nähdä pienten lasten kärsivän nälkää edes räpäyttämättä maalattuja silmäripsiään.

Tänä aamuna naapurissani muutaman sylen päässä siitä paikasta, jossa olen syntynyt ja kaiken ikäni elänyt, myrkytti eräs päivätyöläinen vaimonsa, lapsensa ja itsensä. Hän oli joutunut olemaan työttömänä kauan aikaa syystä ettei saanut sitä mistään ja hän oli liiksi arka kerjäämään tai varastamaan. Naapurit löysivät vaimon muutamiin repaleisiin kietoutuneena eikä suupalaakaan ruokaa eikä tikkuakaan polttoainetta löytynyt tuossa viheliäisessä kopissa, jossa eläinkään ei olisi kytkemättä ollut.

Minä tunnen, ja tunnen katkerasti tämän hirveän yhteiskunnallisen vääryyden häpeän ja alennuksen. Minä tunnen ainakin oman osallisuuteni tuosta kauheasta vastuunalaisuudesta ja suurella vaikeudella voin hillitä itseäni ilmaistessa siitä tunteitani.

Mailma on laaja ja sen rikkauksessa ja yltäkylläisyydessä on riittävästi kaikille lapsille ja kaikille ihmisille. Se seikka, että me olemme niin vajonneet yksilöllisyyteen ja niin kuolleet kaikelle ihmisyydelle, että voimme istua tyytyväisinä sillä aikaa kuin tällaisia yhteiskunnallisia julmuuksia ja rikoksia tapahtuu kaikkialla ympärillämme, riittää jo kumoamaan kaikki väitteemme, joita mahdollisesti julkaamme esittäen sen puolesta, että olemme sivistyneitä ja inhimillisiä olentoja.

Kun minä luen tai kaulen tällaisista hirveistä tapauksista ja samalla kertaan huomaan sanomalehdissä kertomuksia kuinka Amerikan raha-ylimystö on juhlinut jonkun ruhtinaan tai Kristuksen kirkon kardinaalin kunniaksi niin äärettömällä loistolla ja tuhlaavaisuudella, ettei siitä voi oikein sanoin kertoa, ja että vieraat ovat kiittäneet isäntää helmeilevien maljojen ääressä ja onnitelleet häntä “tämän maan suuruudesta, kunniansta ja rikkaudesta”, niin jokainen pisara verta suomissani kiehuu kunnoksellisesta vihasta ja suuttumuksesta.

Voisinko esittää suurempaa syytä siihen miksi olen sosialisti ja miksi sosialismin nimeä

Vapaista sairaaloista

“Sairaaloiden tulisi olla kaikkien käytettävissä yhtä vapaasti kuin kansakoulutkin.” Tämän lauseen ottivat Albertan maan kunnan Can. naiset sotahuudokseen taistelussaan paremmin lääkärinhuollon aikaansaamiseksi kaksi vuotta sitten. Tämä on ainoastaan yksi niistä vaatimuksista, joita kansa tulee tekemään kun se alkaa ymmärtämään paremmin yhteiskunnallista asemaansa.

Nykyajan vaatimukset edellyttävät mahdollisimman parhainta yleistä terveyttä. Tässä suhteessa, kuten monessa muussakin, on sota saattanut esille entistä selvemmin todellisen tilanteen. Jos sotilas sairastuu, eivät viranomaiset ole hänen tilastaan välinpitämättömiä. Ei sanota, että sotilaan sairaus on hänen yksityinen asiansa ja lääkärin hankkimista ei jätetä sotilaan itsensä tehtäväksi. Siitä ei myöskään kinas-tella, kuka maksaa lääkärinlaskun. Hänelle hankitaan heti parhainta saatavissa olevaa lääke-rinnoita. Armeija tarvitsee vahvoja ja kolvollisia miehiä. Mutta vieläkin enemmän tarvitseisi teollisuusarmeija kolvollisia miehiä ja naisia.

Koko aikamme lääketieteellisen palvelus on väärrällä pohjal-la. Kun olemme sairaita, mak-samme lääkäreille siitä, että tul-simme jälleen terveiksi. Lääkä-rien etujen mukaista siis on, et-tä on mahdollisimman paljon sai-raitia ihmisiä. Lääkärien yrityk-set sairaiden hoidossa tavallisesti rajottuu siihen, että he saavat potilaansa jälleen jaloilleen, vaan heidän terveenä pitäminen ei e-nää kuulu heille. Kiinalaisilla sanotaan olevan paljon viisaam-man järjestelmän. He palkka-avat lääkärin pitämään heitä hy-vässä terveydessä ja jos lääkärin hoidokki kuolee, menettää lääkä-ri päänsä. Sellaisissa oloissa on lääkäriillä siis muutakin ullyket-tä kuin tavallinen asioiden har-rastus, joka pakottaa heidät huo-lehtimaan yhteisistä asioista.

Terveys ei ole nykyään enään yksilöllinen asia, joko henkilö antaa terveyden hoidon alalla palvelustaan yhteiskunnalle tai ainoastaan säilyttää oman ter-veytensä. Perheeni sairastui sa-laperäisistä syistä lavantautiin. He ovat syöneet puhdasta ja ter-veellistä ravintoa ja me olemme pitäneet ympäristömme puhtaana ja terveellisenä. Tutkittaes-sa kävi selville, että naapurin takapiha oli saastaisessa kunnos-sa, josta karpäset tietysti kuljet-tivat taudin basilleja. Aikamme

(Jatkoo toisella sivulla)

ehdottomasti sovittamattomilla ehdoilla vaadin kapitalistisen e-päjärjestyksen hävittämistä, jon-ka alaisena tämä suurin murhe-näytelmä jatkuu, sekä koko yhteiskuntarakenteen uudelleen ra-kentamista yhteistoiminnan, ih-misyyden ja veljellisen rakkau-den pohjalta!